

áldozatkészségnek, az egyházi és hazafias hűségnek lesz a tipikus képviselője. Minden városnak van valamelyes multja, így Miskolcnak is, de ezt ott nem találja fel; e helyett lel ott a nagyobb városok társadalmi életét jellemző bizonyos utilitarizmust, divatos, egészségtelen szellemet, világnézetet. En ezért sem merném a főiskola akadémiáját Patak légköréből kiszakítani. De nem merném más okból sem. Perényiek, Rákócziék nem azért erősítették azt meg a legnagyobb áldozatok árán, mert az fejedelmi székhely volt s ők csak ilyen nagyobb helyen látták volna biztosítva a református és hazafias nevelést. Patak mint fejedelmi székhely is mindig kis város volt. Ha őket az a szempont vezette volna, hogy nagyobb városba tegyék a főiskolát, felállíthatták volna másutt is és talán Miskolcra, talán Kassán stb. hiszen ott is voltak birtokaik. De ők úgy gondolkodtak, hogy a főiskolát oda kell tenni, ahol a magyarság nyelvi határa végződik s kezdődik a nemzetiségi nyelvhatár, mint Sárospatakon. Ugy hitték s hitüket a történet is igazolja, hogy a főiskola innen intenzívebben szórhatja szét a nemzeti szellem-sugarait s gátjává lehet a felülről alátörő szláv áradatnak. Ha ez az áradat — hála Istennek — megtört, ha Patak neveltjei Észak-magyarországon minden legkisebb falvában, ahova odakerültek, kovászai lehettek a hagyományos magyar szellemnek: abban nem kis része van annak, hogy a pataki főiskola éppen itt volt az ország határszéléhez közel. En ezt a várat ma sem tudnám feladni s ezen a helyen nagyobb szükségét látom a főiskolának, mint a tiszta magyar Miskolcra. Miskolc a főiskolával sem lesz magyarabb. Patak és vidéke a főiskola nélkül egy hatalmas várat veszít a magyarság szempontjából. De nem felejttem el a nem kevésbé fontosat sem. Sárospatak specialiter a szegények iskolája. A fejedelmek intenciója volt, hogy az legyen. Azért látták el gazdag adományokkal, hogy a legszegényebb fiú is hozzájuthasson a tudományok forrásához. A nemesi osztály pusztulása a nemzeti létért vívott harcokban már akkor megkezdődött. A népből akartak tehát felnevelni egy intelligens osztályt, mely a nemzetmentő és építő munkát tovább folytassa. Ők tehát már akkor programjukba vették azt a kulturpolitikát, ami felett a kulturpolitikások csak most gondolkoznak. (Vége köv.)

A VILÁGHÁBORÚ.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

A mi frontjainkon nincs esemény.

Budapest, máj. 9.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Sehol sem volt különös esemény.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A nagy harc Verdunnél.

Berlin, máj. 9.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A 304-es magaslaton elért sikereink kapcsán a Termita-dombtól délre (Haucourtól délre) több ellenséges árkot elfoglaltunk. Az ellenségnek az a kísérlete, hogy a 304-es magaslaton elvesztett területet nagy erők harcavetésével visszafoglalja, súlyos veszteségei mellett meghiúsult.

Epoly kevés sikere volt azoknak a támadásoknak, amelyeket a franciák a Maas keleti partján, a Thiaumont-major vidékén intéztek ellenünk. Itt a foglyok száma 3 tisztre és 357 főnyi legénységre emelkedett, 16 sebe-

sültet nem számítva. Kilenc géppuskát zsákmányoltunk.

Az arevonal többi részéről több sikeres járőr-vállalkozásunktól eltekintve, nincs különös jelenteni való.

Keleti és balkáni hadszíntér:

Nines újság.

Hogyan él a falu?

Jó világ a zempléni községekben.

— máj. 10.

A városi ember nem ismeri a falusi életet s nem is igen érdeklődik iránta. Ugyan mit is érdekelné őt a falu, amelynek nincs korzója, fényes színháza, mozija és kávéháza? A városi ember szemében csak az az ember, aki az említett szórakozóhelyeken található, mert — szeriate — csak ott „művelődik” az ember. Hogy mennyi igaztalanság rejlik ebben a felfogásban, azt jól tudja mindenki, de azért a falu iránt táplált kicsinyes véleményünket nem igen vagyunk hajlandók megváltoztatni. Továbbra is lenéző tekintettel mérjük végig a korzón és vendéglőkben sáros csizmával megjelenő falusi embert, aki a színházban még felvonások között sem mer hangosan beszélgetni.

A háboru azonban alighanem módosít valamit felfogásunkon. Fi gyelmünk kezd a falu felé fordulni és kíváncsiskodunk, hogy ugyan milyen életet él ma a falu, a termelő osztály székhelye, a város táplálója? Figyelmünk közben néha-néha kiújul régi idegenkedésünk, mert most a falu úgy tűnik fel előttünk, mintha vissza akarná a városnak adni a kölesönt előbbi lenézéseért.

Hát az bizonyos, hogy most irigykedhetünk a falura, melynek nincs korzója, színháza, mozija és kávéháza, de van elegendő kitűnő minőségű élelmiszere s kedvére válogathatja ennivalóját.

Ujhely város piacát különösen azok a falvak látják el élelmicikkkel, amelyek tőlünk délre és keletre fekszenek. Ezek a faluk ma igen szerencsés viszonyok között élnek. Az áldott föld termelt nekik annyit, hogy abból kényelmesen megélhetnek s e mellett igen szépen pénzelhetnek is — az árak emelkedésre való tekintettel.

Az élelmiszerek között első helyen kell megemlékeznünk a husról, mely a falusi nép előtt csak a marhahús alakjában ismeretlen. Marha- és borjúhúsok a vidéken nincs közönsége. Sertés- baromfiús a nép igazi húsétele és ebből van fölös mennyiségben. A nép azonban kitanulta már az üzletet: vár az újabb áremelkedésre s ha valaki ott helyben a faluban keres magának élelmiszert, bizony alig kaphat, mert a falusi ember falubelijének nem igen ad. No, de ez a legtrikább eset, mert mindenki elegendő időben látta el magát élelmiszerekkel.

Tej is van bőven. Hiszen a város közvetlen közelében olyan hatalmas marhacsordák vannak, hogy szinte gyönyörűség ránézni. A baromfi-nyésztés is nagyon fejlett s áprilisi végén már kitűnő rántanivaló csirkéket hoztak a piacra. Sertésállományuk ellen sem lehet kifogás, mert nincs ház, ahol két-három hizó ne volna.

Mindezekből megállapíthatjuk, hogy a falu népe jól és büszkén tekint a városra, ahol bizony szűkében van a lakosság az élelemnek. Orosz intézkedésekkel természetesen biztosíthatók a falu terményei a város részére, ha borsos mindennek az ára, az vigasztalhat bennünket, hogy éhen nem halunk, még csak nem is éhezünk, mert pénzért a falutól mindent kaphatunk.

Bizonyos azonban az is, hogy ezután már nem nézi le a város a falut, mert tudja, hogy a falu táplálja s megbecsülendő az, aki az élet fenntartására szükséges cikkeket termeli.

Panaszkodnak a vendéglősök.

Nagy és változatos étlapot követelnek a vendégek.

— máj. 10.

Nemrégiben megemlékeztünk arról, hogy közönségünknek javarésze nem tud beletörődni a háborus állapotokba és igényeinek mérsékléséről hallani sem akar. Sokan azt hiszik, hogy ma is éppen úgy lehet előállítani mindent, mint normális időkben s ha valahol nem tudják az embert passziói szerint kiszolgálni, akkor dühöng, szitkozódik és gorombáskodik azzal, aki nem hajlandó az ő kedvéért átrepülni az oceanon s aranytálcán elhozni számára azt, amit kíván.

Leggyakoribb az ilyen méltatlankodás a vendéglőkben, ahol pincérek és tulajdonosok egyaránt gorombaságokat kell eltűrniük egy-egy vendég részéről, ha 20—30 fele pecsenye nem szerepel az étlapon. — Mintha nem tudná minden intelligens ember, hogy a válogatások ideje véget ért. Ma meg kell elégedni azzal, hogy például a vendéglős napoként csak egyféle pecsenyét készített. Fővárosi és vidéki lapok már hónapok óta cikkeznek ennek érdekében és igazán csodálkozunk, hogy akadhat ember, aki ma is olyan dus és változatos étlapot kíván, mint amilyen a háboru előtt volt. Hát mondják meg ezek a türelmetlenkedő, sőt gorombáskodó urak, honnan vegye a vendéglős azt, ami — nincs? Örüljünk, hogy még nyitva vannak a vendéglők s ott legalább három-négyféle pecsenyében válogathatunk.

Értsék hát meg a gorombáskodók, hogy ma háboru van s hogy ellenségeinknek főcélja a mi kiehéztetésünk. Ha ezt megértik, minden bizonnyal felhagynak inyenckedésükkel s megelégszenek azzal, amit a vendéglők előállítani és kiszolgálni képesek.

SZÍNHÁZ

A társulat a közönséghez.

Fodor Oszkár nyilatkozata.

— máj. 10.

A társulat kebelében a háborus viszonyok s valóban vis majornak nevezhető körülmények folytán beállott egyes zavaró körülményekről, — melyek ugyan a társulatnak túlfeszített munkával kihozott gondos előadásait mindaddig nem zavarták meg, — megemlékezik helyi lap társunk, a Fm. H., legutóbbi számában. Bár lap társunk is teljes mértékben elismeri, hogy a nehézségek beállta nem a színtársulat vezetőségén mulik, sőt inkább azt érinti a legsúlyosabban, Fodor igazgató megragadja az alkalmat, hogy a Fm. H.-ban megjelent közlemény kapcsán a társulat nevében a nyilvánosság előtt helyes világításba állítsa be ezeket a dolgokat s egyuttal megnyugtassa az aggodalmaskodókat, akik már-már az eddig még állandóan emelkedőn sikeres szezon hanyatlását jósolták.

Itt adjuk Fodor Oszkárnak hozzánt intézett levelét, melynek lapunkban való közzétételét annál inkább kérte az igazgató, hogy a társulat érdekében a Fm. H. közleménye mielőbb választ nyerjen:

Nagyrabecsült Szerkesztő uram!

Szíves engedelmével reflektálni fogok a „Felsőmagyarország” utolsó számában megjelent „Belső zavarok a színháznál” című cikkére.

Amikor társaságom nevében is megköszönöm, hogy háborus körülményeket mérlegelve csupa jóakarattal kezelte Kedves Szerkesztő Ur ittműködésünket — nagyon kérem: teljes bizalommal méltóztassék bevárni azoknak az u. n. bajoknak orvoslását, a

melyek 2—3 könnyelmű színészemberek lelkiismeretlensége miatt együttműködésüket érték. A szerződéseiket durván megszegő tagok ellen társulati ülésükön kifolyólag a budapesti központ utján megindult az eljárás. Azok a nem művészpályára való elemek, akik az abnormális viszonyokkal visszaélve mérték tenni, hogy egy intelligens város színházbajáró közönségét megsértsek — többet nem fognak alkalmazni a matlankodni vidéki színpadainkon.

Ennyit arról a 3—4, művészi szempontból nem túlságosan jelentős, volt tagjáról.

Hogy a nélkülözni lehetetlen munkaköröket sürgősen, feltétlenül művészi tagokkal töltsük be — az eminens emberekünk.

Műsorzavarok pedig Kedves Szerkesztő Uram nem állhatnak be egy olyan vidéki társulathoz, ahol teljes ambícióval dolgozik Falussy, Krémencz, Fenyő, Fodor Oszkár, Andor Zsigmond és hölgytagjaink: L. Zikó Ilma, Császár Kamilla, Albert Böske, Tesesánya Viki stb. rendelkezésünkre állanak. Az egyetlen művészileg csakugyan fájdalmas fennakadásunk a határozatunkat mindeztől való elmaradása.

Hogy mennyit kilincselünk, mennyit fáradtunk azon, hogy a zenekar ügyet rendezzük, azt méltóztatik tudni. Eppen azért nem hirdettünk elegendes jelentésünkön zenekart, mert szomorú példaképen előttünk lebegett a miskolci, a debreceni színházak sötét mizériája.

Mindennek dacára a t. börtök közlül első szóra visszaléphetett mindenki, akinek a mai viszonyok között zenekaros igénye volt.

Természetesen még ma is erősen dolgozunk és bízom reménykedünk, hogy fátározásainkat siker koronázza és második fele színi évadunkban olyan harmonikus, nivós előadásokkal fogja szolgálni Ujhely kedves közönségét, amilyen városunkat ugy tudicóinál, mint lelkeségénél fogva is joggal megilleti.

Fogadja kedves szerkesztő uram őszinte tiszteletem kifejezését a társulat nevében:

Fodor Oszkár, szízigazgató.

** Fenyő Emil fellépései. Három egymásutáni napon három igen sikerült drámai előadásban volt részünk Szombaton a „Palika” került színpadra a címszerepben Fenyő Emilnek, a miskolci színház tagjának vendég fellépésével. Fenyő ezuttal általában nagy sikert aratott s ő és L. Zikó Ilma, továbbá a mindig kitűnő Császár Kamilla s az ezuttal szintén igen jelesül játszott Fenyő Aladár a darabot is megérdemelt, meleg sikert vették. Vasárnap a Lyon Léat ismételték meg Fenyő Emillel, tegnap pedig a Nap lovagját mutatták be szintén nagy tetszés mellett.

** A legközelebbi előadások. Ma szerdán igen élvezetes estére van látása az ujhelyi színház közönségének: Knoblauchnak, a Faun kitűnő szerzőjének ugyancsak nagy sikerrel új darabját, a *Mérföldköveket* mutatja be a kipróbált pompás vigjáték együttes. — A hoinapi, csütörtöki premierre pedig igazán felelőlegesen a közönség figyelmét felhívni, hiszen egy új Molnár-darab mindig telt házzal jelent; a Fehér felhők pedig, mely Molnárnak egyik legbájosabb alkotása, nemcsak irodalmi értékénél, de háborus aktualitásánál fogva is a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. A kitűnő darab összes szerepeit a színház legjobb erői játsszák.

HIREK.

Két zempléni tanító diesereket mondok el az itt következőket. Meghatottság és meleg elismerés vezet a tollamat s úgy érzem, hogy amit mondani fogok, kereset lesz. Az történt, hogy két magyarszék iskolamester, szép ivben szokták

és egyre lendülő kulturánk áldozatkész harcosai, alapító tagul belépett a Zempléni vármegyei Közművelődési Egyesületbe. Két magyar iskolamester, bizonyosan sok gyerekekkel, egész ter, bizonyosan kis fizetéssel, önzetlenül és pénz nélkül, száz-száz koronát adott a magyar kulturának. Istenem, milyen megható ez, milyen egyszerű és milyen kristálytisza és milyen gyönyörű eselekedet. Csodálatos bujassággal is termi ez a pompás fekete magyar föld az áldozatkész virágait; ez az acélos buzát ringató, fekete, engedékeny és dacos magyar föld, mely nem is az iskolamesterké, mert az iskolamesternek szegények és a föld a gazdagoké. Az iskolamesternek nem tartoznak a büszke történelmi osztályhoz, az iskolamesternek őse nem lovagolt be a vereczkei szoroson, az iskolamesternek szegény emberek, az iskolamesternek nem hordozza tenyerén a társadalom, az iskolamesternek csak hangyaszorgalommal dolgoznak az édes magyar haza kiépítésén, az iskolamesternek csak a kultúra kopott köntösű lovagjai, az iskolamesternek csak a saját édes gyermekük szájától vonják el a falatot, hogy odaadják a magyar kulturának. A lenézett, szegény és szerény és áldozatkész iskolamesternek, a kultúra fanatikusa, gyermekeink fejlődő értelmének ápolói. Olyan ez, mint egy hőskötemény. Meghatva jegyezzük fel a ténylet és meleg üdvözlésünket küldjük a két magyar iskolamesternek, Szourál Jánosnak Mádra és Homlokos Emilnek Csákyóra.

(S. E.)

— **200,000 korona hadikölcsönt jegyzett a vármegye.** Vármegyénk törvényhatósági bizottsága hétfőn délelőtt *Szinyei Merse* István főispán elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy a IV. magyar hadikölcsönre 200,000 koronát jegyez. — Ezenkívül még csak egy tárgya volt a közgyűlésnek: a Ludovikában a gróf Buttler-féle alapítványi helyek betöltése. Ezúttal csak egy pályázó volt, *Bernáth Gyula* II. évfolyambeli, akit egyhangulag megválasztottak.

— **Feldult tűzhelyeinkért.** Az e célra vármegyénk főispáni hivatalához beérkezett adományokról szóló kimutatásunkhoz, mely egyik utóbbi számban jelent meg, megjegyezzük, hogy az abban a következőképpen megjelölt adományt: „báró Ragályi Balassa Ferenc és neje boldog házassága 25. évfordulója alkalmából egy házra — 600 kor.”, ezt az adományt *Dókus Ernő* főrendiházi tag tette, aki tehát ezzel a b. e. felesége emlékére emelendő házon kívül egy másik ház felépítését tette lehetővé.

— **A zempléni sorsjáték.** A sorsolás iránt naponként növekszik az érdeklődés. E napokban *Várady* kalocsai érsek szép levélben fejezte ki rejonaszenvét a mozgalom iránt. Most pedig *Benczur* festőművésznünk meleg levélben jelenti be, hogy egy festményével kívánja gazdagítani a mozgalmat.

— **A Közművelődési Egyesület.** A Zempléni vármegyei Közművelődési Egyesület központi választmány a vármegyei háza nagytermében e hó 4-én tartotta rendes havi ülését. Az ülésen, mint az egyesület választmányi tagja, megjelent vármegyénk főispánja is, kit *Domján Elek* ügyvezető alelnök meleg szavakkal üdvözölt, kérve az egyesület számára a legkészségesebben helyezett kilátásba, biztosítván a választmányt, hogy az egyesület munkájában mindenkor tevékeny részt kíván venni. Az ülés legfőbb tárgyát a hadikölcsönt jegyzés képezte. Elhatározta, hogy

a IV-ik hadikölcsönre 35,000 koronát jegyez, mely összeggel az egyesület összes jegyzése 100,000 koronára emelkedett. Tártyalta a választmány gróf *Andrássy Tivadar* és gróf *Andrássy Géza* által tett alapítványok befizetését. Kölesönösen áthelyezte a parnói és nagyruszkai óvónőket s elintézte az óvodák intézkedést igénylő ügyeit.

— **Korai vizsgák.** Biztos forrásból értesülünk, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, miszerint az összes áll. iskolákban az évről-évről június hó 3-áig okvetlenül elvégeztessenek. Ilyen értelmű miniszteri leirat érkezett a helybeli állami polgári leányiskola igazgatójához is. Eanálfogva itt az évről-évről vizsgálatok június 3-áig okvetlenül befejezést nyernek. — A magántanulók vizsgálatai azonban közvetlen a rendes vizsgálatok befejezése után tartatnak meg.

— **Eljegyzés.** *Dubay Nándor* sátorlajuhelyi cukrász eljegyezte *Réz Gyula* téglagyár-tulajdonos, vm. törvényhatósági bizottsági tag leányát — *Annust*.

— **Városi közgyűlés.** Ujhely város képviselőtestülete hétfőn közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatán sok és fontos ügy szerepelt, de ezek közül a legelső, az 1916. évi költségvetés annyira lefoglalt minden érdeklődést, hogy este lett, mire ezzel végeztek; — úgy, hogy a polgármester közkiánatra a többi ügynek tárgyalását, — kivéve a Ronyva-szabályozás kérdését, — egy újból kitézendő közgyűlésre halasztotta el. A költségvetést egyébként *Láncai Aladár* h. számvevő előadása s minden pontra kiterjedő alapos felvilágosításai alapján elfogadták, közben azonban az egyes tételek természetesen sok üdvös felszólalásra és a város érdekét érintő megjegyzésre adtak alkalmat, amelyekre egyszer s máskor még visszatérünk.

— **A Ronyva-szabályozás ügyében** a közgyűlés elhatározta, hogy az alispáni határozatnak egyes pontjait megfeleltesse, egyébként azonban a munkálatokhoz a lehetőség szerint minél előbb hozzá kezdjenek.

— **Gyűjtésnek a zempléni orosz-dulta községek javára.** Az ujhelyi kegyesrendi főgimnázium tanári kara és ifjusága újabban 70 koronát adott át szerkesztőségünknek az orosz-dulta községek felsegítését célzó akció javára. Ezzel együtt az e célra nálunk begyűlt s bankban kezelt adományok összege 359 kor. 98 fillért tesz ki.

— **Tisza és a házaló.** A *Fremdenblatt* írja a következő apróságot a miniszterelnökről: A miniszterelnök egy bizalmasa a napokban a kora reggeli órákban fenn járt a miniszterelnökségen és *Tisza* István gróftól az irásztalánál találta egy aktába mélyedve. Az illető érdeklődött, hogy micsoda fontos államirató tanulmányoz.

— **Egy házaló ügye** — felelte mosolyogva a miniszterelnök. — Egy házaló, aki magyar állampolgár, de nem tud magyarul. Két fokon is megvonták tőle a házalási engedélyt is, így került az ügy ide. Én most mindkét határozatot megsemmisítem!

— **És miért foglalkozol vele magad, Kegyelmes Uram?** — volt a csodálkozó kérdés.

— **Szegény ördögnek bizonyosan nincs semmi protekciója, így hát legjobban neki, ha én veszem kezembe a dolgát** — felelte a miniszterelnök.

— **Jegyzések a Sárospataki Takarékpénztár Részvénytársaságnál** a IV-ik magyar hadikölcsönre. Mint nekünk Sárospatakról jelentik, hatalmas arányú hadikölcsön-jegyzések történtek a Sárospataki Takarékpénztárnál. A nagy jegyzések a következők: Sárospataki Takarékpénztár Részvénytársaság K 250,000, Literáti Józsefné 1100, Neumann Péter 1000, Szinyey Gerzson 1000, Pollak Mária 2000, Szabó Zsigmond 25,000, Naár Bálint 1600, Marozsi Jánosné 1000, Hegedüs Andrásné 1000, dr. Finkey Ferenc 2500, Katona Györgyné 1000, Szuett István 1700, Maosotay Sándor 4000,

id. Schultz József 2000, Ferkó Mihály 2800, Steteik Berta 1000, Lácay Szabó Lenke 2000, Hódy József 12,000, Csajka Endre 25,000, Truskovszky Iónka 1000, dr. Kiss Sándor 1000, Sarkadi Nagy Antalné 20,000, dr. Katona Mihály 5000, Gőzmalom Társaság Sárospatak 20,000, Ellend Józsefné 5000, dr. Hodosi Kiss Ernő 2000, Weinstoch Mór 34,000, többeknek kisebb tételű jegyzései összesen 24,300, összesen 450,000 korona.

— **Adományok a Vörös Keresztnék.** A dohánygyári Vörös Kereszt kórház részére újabb a következők természetbeni és pénzbeli adományok érkeztek: Széphalom község gyűjtése Varga János bíró által 46 kalács, 65 tojás és 1/2 kg. szalonna. Terestényi Dánielné 9 csomag dohány, 2 liter bor és képes levelezőlapok. Török Berta 3 doboz levelezőlap, cigaretták és egy cigaretták-tárca cigarettával. N. Kövesd község gyűjtése 43 kalács, 114 tojás, 3 kanna tej és 1 kosár sütemény. Rudabányáska község gyűjtése 52 kalács, 125 adag hideg hús, 128 tojás és 1 kis süveg cukor. Hosszuláz község gyűjtése Kájel János által 43 kalács, 3 kg. sonka és szalonna és 12 főtt tojás. Kustyak János 5 liter tej és 1 kalács. Páczin község gyűjtése 90 kalács, 1 kg. szalonna és 32 tojás. Cseckovics Jánosné Tályi 50 liter veres bor. Cserép Jánosné Vilyi-puszta 6 1/2 liter tej. Nagy Józsefné Kiszegizánd 8 tojás.

Kádár Gyula gyógyszerész 56 79 kor., N. N., Polgári Takarékpénztár 50—50 kor., Sárospataki Takarékpénztár 25 kor., Rák István Károlyfalva, N. N., Davidovics Edit 20—20 kor., Gombos János, özv. Fejes Istvánné 10—10 kor., Steinbrecher Imrétől egy fogadás, Páczin község gyűjtése 5—5 kor., Tamary Etelka Csörgő 4 korona.

— **A hushiany és a házinyultenyésztés nagy fontossága** Háziállataink közül kevés igényűsége s óriási szaporasága miatt kétségkívül a házi-nyul szolgáltatja a legolcsóbb húst. S ha eddig bizonyos ellenszenvet tanúsított a fogyasztókörzéség a házinyul-hus iránt, most kapva-kapva az olcsóbb hús után, csak volna. Minden gazdának házinyultenyésztővé kell most átalakulni, amely 30 napig tartó vemhességével 3—4 drb.-ból álló szaporulatával, a mai viszonyok között nem megvetendő jövedelmet biztosít, annyival is inkább, mert egész nyáron át zöldtakarmánnyal, zöld here, csalamédé, búkőnyel tartják, télen át pedig minden elképzelhető hulladék-takarmánnyal s így tartása alig kerül valamibe. Legfizetőbb a belga óriási s a sék óriási tenyésztése, amely utóbbiaknak szabadnája is nagyon értékes. Lehet szabadon is, de leghelyesebb zárt ketrecekben tartani, ahol a tisztaságra és gyakori fertőtlenítésre nagy gondot kell fordítani. A házinyultenyésztők országos szövetsége Budapesten, Csillaghegyen van, amely úgy a tenyészállat beszerzésére, mint egyéb a házinyul tenyésztésére vonatkozó kérdésekre készségesen ad felvilágosítást.

— **A király magyar vadászjelvénye.** Öfelsége, mint értesülünk, legkegyelmesebben elfogadta a Hadsegélyező Hivatal „Magyar Hubertus”-jelvényét. A jelvény, mely az elmúlt hetekben nagy sikerrel forgalomba került, az elesett katonák özvegyei és árvái alapja javára alapított.

— **Eltűnt katonák nyomozása.** A cs. és kir. közös hadügyminiszterium, a m. kir. honvédelmi miniszterium és a Magyar Vörös Kereszt Egylet hozzájárulásával és támogatásával a budapesti „Tudósító Iroda” multi év december óta „Katonanyomozó-Jegyzék” címmel lapot ad ki, amely kizárólag az eltűnt katonák felkutatását célozza s a kutatás sikerességének elmozdítására sok keresett katoná arcképét is közli. A lap — melynek élén gróf Batthyány Lajos és gróf Hadik-Barkóczy Endre főmegbízottak állanak — havonként kétszer jelenik meg legalább 15.000 példányban és az összes

esapattesteknek a haretérre és a front mögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonáknak hivatalból ingyen küldetik meg. A lap felelős szerkesztője B. Virágh Géza. A kutatások közlési feladatai meg tudhatók a Katonanyomozó-Jegyzék szerkesztőségében és kiadóhivatalában, (Budapest, IV., Váci-utca 38. I. emelet).

— **Az ötvenegyesek katonáskodása.** Az a körülmény, hogy az alkalmatlannak talált 1865. évi születésű egyéneket nem fogják népfelkelési bemutató pótselembizottság elé állítani, a közönség körében különféle következtetésekre, magyarázatokra adhat okot. Ezeknek a következtetéseknél és magyarázatoknak kiküszöbölése céljából illetékes helyről közlik a Budapesti Tudósító-val, hogy azoknak az 1865. évi születésű népfelkelésre kötelezetteknek, akiket az eddigi bemutató-szemléken alkalmasnak találtak és jelenleg népfelkelési szolgálatban vannak, valamint azoknak az 1865. évi születésű népfelkelésre kötelezetteknek is, akiket fegyvernélküli népfelkelési szolgálatra vettek igénybe, a tényleges szolgálatból való elbocsátásra igényük egyáltalában nincsen. Ennek következtében azok az 1865. évi születésű egyének is, akiket az eddigi bemutató-szemléken alkalmasnak találtak, azonban a népfelkelési tényleges szolgálat alól felmentették őket, felmentési jogaimuk megszüntése esetében az illetőket népfelkelési szolgálatra szintén be fogják hivatni. Önként értetődik és bővebb magyarázatot nem igényel, hogy azoknak az 1865. évi születésű népfelkelésre kötelezetteknek, akik az eddigi szemlékről a törvényes rendelkezések ellenére távolmaradtak, a most elrendelt pótselemben meg kell jelenniük.

— **Levélhordó nők.** A magyar postákon a közeljövőben női levélhordókat is alkalmaznak. A hiányzó férfierőket a nők pótolják a postán, még a háború után is, mert a férfimunkásoknak más, nagyobb célra való felszabadítása állami érdek. Elsősorban olyan nőket alkalmaznak a postán, a kiknek hozzátartozói és kenyérkeresői a haretéren estek.

— **Szabadka a zempléni Laborc-főért.** Az elpusztult kárpátaljai falvak felépítésére Szabadka városa 120,890 kor. 65 fill-t gyűjtött, mely összeg — ahogy értesülünk — Laborc-fő község újraépítésére fog felhasználtatni. Az újraépítendő község főutcája „Szabadka város főutcája” elnevezést fogja nyerni. A község határában pedig alkalmas helyen „hősök ligete” elnevezéssel egy díszkert fog alakotlani a haza védelmében elesett hősök tiszteletére és ebben a ligetben is, — amely temetőhelyül is fog szolgálni — emlékkő fogja hirdetni Szabadka város közönségének lelkes áldozatkészességét. Ezenkívül a laborc-fői elemi iskolába járó fiú- és leánygyermekek közül a magyar nyelv elsajátításában legszébb előmenetelt tanúsító gyermekek megjutalmazására a város 5000 koronás ösztöndíjat létesít, hogy ezzel is megerősítse azt a lelki kapcsolatot, amely az újjászülendő községet a várossal a jövőben össze fogja kötni. Valószínű, hogy az ösztöndíj az ottani két iskola között egyenlően lesz megosztva.

— **A felesleges zabot és árpát** be lehet cserélni tengerire. A tengeri hiányra való tekintettel a földművelésügyi miniszter megengedte, hogy a Haditermény részvénytársaság azoknak, akik hozzáférnek, a birtokukban lévő árpa- és zab mennyiségek átadása ellenében cserékepen szolgáló mennyiségű tengerit adhasson. Cserére csak oly mennyiségek ajánlhatók fel, amelyek házi és gazdasági szükséglet címén az illetőknél végleg visszahagyattak.

Főszerkesztő és lapfajladonos: **Ehler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor**

910/1916. szám. Zemplén vármegye közigazgatási bizottságától.

Tárgy: A sátoraljaujhelyi Ronyva-meder áthelyezés céljaira Sátoraljaujhely r. t. város és Borsi község határában igénybe veendő földterületre nézve a kisajátítási eljárás engedélyezése.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur 1914. évi 105921/V.—A./1., illetőleg az 1916. évi 32001/V.—A. szám alatt a fenti tárgyban kelt intézkedéssel a kisajátítási jogot Sátoraljaujhely r. t. város részére az 1881. évi XLI. t. cikk 5. §-a értelmében megadta, ehez képest a kisajátítási eljárás megtartását az 1881. évi XLI. t. cz. 33—40. §§-ai értelmében elrendelem, a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányát folyó évi május hó 15. napjától folyó évi május hó 29. napjáig 15 napi közzemlére Sátoraljaujhely r. t. város házában kitétetni rendelem s e végett a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányát Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterének kiadom.

A kisajátítási eljárás határidejéül az 1916. évi május hó 30-ik (harmincz) napjának délelőtti 9 óráját Sátoraljaujhely r. t. város házához és onnan a helyszínére kitűzöm.

A kisajátítási eljárás foganatosítása céljából Thuránszky László vármegyei főjegyző közig. biz. tag elnöklete alatt Dr. Szirmay István közig. biz. tag, Nemthy József közig. biz. tag és Lehoczky Ödön várm. irodatiszt bizottsági jegyzőből álló bizottságot kiküldöm.

Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterét felhívom, hogy a kisajátítási terv és összeírásnak közzemlére történt kitételét és ennek kihirdetését igazoló községi bizonylatot, nemkülönbén az érdekelteknek kézbesített hirdetmények vétiveit az eljárás alkalmával az eljárás vezetésével megbízott bizottsági elnöknek mutassa be. Az érdekelteket figyelmeztetem, hogy a kisajátítási terv és összeírás elleni esetleges észrevételeiket az eljárási határnapig írásban, vagy az eljárás során szóbelileg adhatják elő és hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenne meg.

Jelen hirdetményt a törvény 34. §-a értelmében a „Budapesti Közlöny“-ben egy ízben és a „Zemplén“ című hírlapban három ízben közzététetni rendelem.

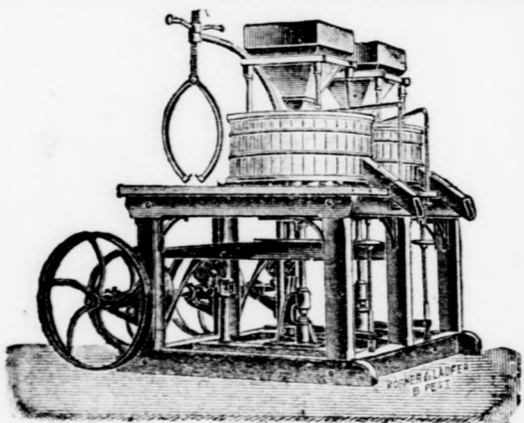
Miről Thuránszky László vármegyei főjegyző bizottsági elnököt, Dr. Szirmay István és Nemthy József közig. biz. tagokat, a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányának kiadásával Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterét, ennek útján Borsi község előljáróságát és a kisajátítási összeírásokban felsorolt összes érdekelteket és végül a többi iratok kiadásával Lehoczky Ödön bizottsági jegyzőt értesítem.

Sátoraljaujhely, 1916. évi május hó 4-én.

Szinyei Merse István

főispán,
mint a közig. biz. elnöke.

SÁTORALJAUJHELYI MALOMÉPÍTÉSZET ÉS GÉPGYÁR ROTH BÉLA SÁTORALJAUJHELY.

Mindenféle mezőgazd. s egyéb gépjavitási munkákat vállal szakszerűen, pontosan és gyorsan elvégezni.

Összes malmi gépek, benzínmotorok, gőzgépek, eséplőgépek üzemképes állapotban raktáron.

Összes **közlőművek** és mindenféle **géprések** a legnagyobb választékban. — Uj öntvények rendelés szerinti elkészítése. — **Hengerrovátkolások** gondosan és gyorsan végeztenek.

Asztalos műhely. — **Rézöntöde.** — **Autogénhegesztés.**

Sürgőnyczm:

Roth Béla, Sátoraljaujhely.

Telefon: 57. szám.

A szerencsesorsjáték t. rendeléséhez mindig magunkkal válasszuk ki: a jutalomszámot is mi választottuk!

A most lefolyt 35. m. kir.

osztályosorsjáték **huzásánál**

a **600,000** K.-ás jutalmat

a 2000 „ főnyereménnyel

összesen **602,000** koronát

a 36,300 számú nálunk vásárolt sorsjegye nyerte, mely főnyereményt vevőinknek kifizettük.

Előzőleg is szerencsével kísért főelárúsítóhelyünk a már f. évi május 24-én és 25-én kezdődő 36. sorsjáték első osztályu huzásához ajánl

szerencsesorsjegyeket:

Egy egész	I. osztályu sorsjegy ára	K. 12—
„ fél	I. „ „	„ K. 6—
„ negyed	I. „ „	„ K. 3—
„ nyolcad	I. „ „	„ K. 150

Az eredeti sorsjegyeket utánvétellel, vagy a megfelelő összeg előzetes beküldése után küldjük meg a rendelőknek és kérjük, hogy sorsjegyeket postafordulattal sziveskedjék nálunk megrendelni.

FEHÉR LAJOS és TÁRSA bankháza

a m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárúsítóhelye.

Budapest VI., Podmaniczky-utca 39/a. szám.

Donaturált szesz

pótlására kitűnő minőségű, tartósan égő (aceton) olajat ajánlunk Bátor állomásról 25 kilótól feljebb, kilónként 170 filléért. — Métermázsán felül 5 fillérrel olcsóbban. Ballonok, hordók önköltségen. Pénz előre, vagy métermázsánként 40 korona előleggel a hátralékot utóvételezzük. — Egyes meggyékre kizárólagosságot kedvezően adhatunk. Mindennemű megkeresések Beregmezei Központi Takarékpénztár áruosztályához Beregszász (sürgőnyczm: Takarékpénztár) intézendők.

Orvosok

ajánlása szerint legjobb köhögés elleni szer a

Kaiser-fala
mell-karamellakat

használják a „3 Fenyő“-vel.
Millió ember használja

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás hurut, közhvény és számköhögés, valamint övszer meghülés ellen, ennél fogva szívesen látott gyógyszer minden harcosnak.

6100

közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f. Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Kardos Zsigmond, Ehlert Gyula, Kádár Gyula és Kincsesy Péter gyógyszer-táraikban s Hrabeczy Kálmán drogeriájában, Sátoraljaujhelyben, — Kronovits Miksa gyógyszer-tárában Nagymihály, Fábán Arnold gyógyszer-tárában Homonna, Hazay Géza gyógyszer-tárában Töketeresben.

FOGTECHNIKAI TEREM

FOGSOROKAT
és egyes
FOGAKAT

Arany platina koronát, Hidmunkát rágásra kifogástalannak használható, művészes és izléses kivitelben készítenek, valamint foghuzás, fogtömés legjutányosabban.

LEPROVITS IGNÁTZ

KASSA, FŐUTCA 65. I. EM.

vizsg. fogtechnikus, jó és szép munkáért az Orsz. Milleniumi kiállításon kitüntetve

Alkoholmentes

italok minden ízben és aromájában

Egyedüli árusítója:

a Pannónia kávéházban.